

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Mandans, seu quod idè est, jubens numero 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Mandans, seu, quod idem est, jubens.

3. Qui homicidium fieri mandavit, sequuto effectu, proprie homicida est, ordinarijs pænis, censurisque subiectus. Sunt autem duo discrimina inter consulentem & mandantem.

Alterum; qui mandatum occidendi ante ejus executionem expressè vel tacitè revocavit, ab irregularitate ex Avila *d* securus est, dummodo revocatio ad notitiam mandatarij pervenerit. At vero, qui consilio pravo dato, quod v. g. turpe sit, vindictam non sumere, aliquem ad inferendam necem permovit, licet postea revocarit, tamen irregularitatem ex eodem Avila incurrit, *e* si persuasus conceptum semel propositum nihilominus executus fuit. Ratio utriusque est, quia si semel Petrum persuasisti, seu illi consilium dedisti, ut occideret, & deinde illum dissuadere coneris, non tamen ille dissuadeatur, sed occidat, in vim occidet tui consilij, quod firmiter animo infedit, ergo homicida eris, & irregularis. At si solum mandasti, cum tota ratio mandati consistat in autoritate mandantis, mandato revocato, nihil tui remanet in mandatario; quare si is adhuc occidat, ex se occidet, non ex tua autoritate, & consequenter tu nec homicida eris, nec irregularis. Nam propterea, si forte consilium prædictum non fuisset in alia ratione fundatum, nisi in autoritate consiliantis, æquipararetur mādato, & eo revocato, si adhuc fieret occisio, tunc, qui

fic movit ad necem, sed revocavit, non esset homicida, nec irregularis. Quid, si quis erravit in exequendo mandato? De hoc vide supr. §. 3. num. 35.

d Avila, p. 7. diff. 6. se. 1. dub. 4. *e* Idem ib.

4. Hactenus ex Avila, cæterum Præpositus *f* prædictum discrimen non agnoscit, docetque tum mandantem, tum consulentem, v. g. abortum animum, vel mortem inimici, non esse reos homicidij, nec irregularitatis, si ij revocaverunt mandatum & consilium, quia pari modo, revocato consilio ac revocato mandato, si sequatur homicidium, non imputabitur consulenti. Neutram ex his sententijs audeo appellare improbabilem.

f Præpos. p. 3. q. 5. du. 3. nu. 63. *e* 64. *e* probabile putat Less. li. 2. c. 13. *d*. 3. nu. 28. l. Dian. p. 3. tr. 5. ref. 83. *e* p. 4. tr. 2. ref. 14.

5. Alterum: si tu alicui mandas, ut is hominem occidat, & ille mandatum excipiat, tuoque nomine exequatur, irregularis eris, licet mandatarius jam ante concepto occidendi proposito, quamvis tu non mandasses, nihilominus hominem occidisset. Si autem alicui suavisti homicidium, sed consilium tuum nihil ad effectum contulit, quia per se ipsum ad occidendum plane determinatus, nihilominus in proposito suo per se confirmatus fuerat, homicidium non commisisti, & sic ab irregularitate immunis eris; ratio utriusque est, quia mandatum fit in gratiam mandantis, consilium autem datur in gratiam recipientis.

sis; ex quo sequitur, ut si suadeas Petro, ut is occisionem faciat, qui Petrus tale propositum firmiter conceperat, sequitur, inquam, ut tu nihil efficias; efficit enim ille ex suo firmo proposito; at vero si eidem mades,isque mandatum exequatur, sequitur, ut jam tuo nomine homicidium fiat, tibi que ut causæ adscribatur.

6. Denique nota, si affirmanti, tua gratia se hominem necaturum, credas, id ab ipso futurum esse, neque contradicas & impediās, cum possis, censeari, te tacite consentire & mandare.

Eademque ratio est, si te rixante v. g. cum Ioanne, amici tui forte superveniant, & à te non prohibiti, nec repulsi (addo, cum possis) Ioannem in tuam gratiam occidant; quare in utroque casu irregularis fies: recole, quæ dixi supra 9. 3. nu 18.

Ratum habens.

7. Qui suo nomine necè patrata, postea ratâ habet, ad damnorum restitutionem minimè g tenebitur nec irregularis h fiet. Ratio est, quia irregularitas infligitur ei, qui aliquo tandem modo, est causâ homicidij: & rursus obligatio restitutionis consequitur tantquam effectus ad factum homicidium, seu ad damnum illatum: Sed per ratificationem homicidij vel damni ante à tertio commissi, nemo efficitur ullo modo causâ, cum ad præteritum non sit potentia, ergo &c. Neque dicas, ratihabitionem retraham, & mandato comparari, ex regula juris, in 6. & defacto excommunicacionem contrahi ab eo, qui percussio- nem Clerici nomine suo factam ratifi-

cat, ergo etiam in casu nostro. Ne id dicas, inquam, nego enim consequentiam, & ratio negationis est, quia ratihabitionem retraham, est per fictionem juris & ejus dispositionem, ut de facto jus disposuit: in dicta percussione Clerici, quæ certe dispositio non est in irregularitate, nec in obligatione restitutionis.

g *Med. Les. Vasq. apud de Lug. t. 1. de Just. d. 19. sec. 2. §. 1. n. 32. h Vasq. Turrian. Hurtad. Suar. Coninch. alijs quos citat sequiturque de Lug. l. c. n. 34. contra Mol. Silv. Narvarram, alijsq. i c. cum quis. de sententia exc. in 6.*

8. Porro si quis homicidium vel damnum non suo nomine patratum, postea approbet, non censetur ratificare, atque adeo nec censuram aliquam contrahere, multo minus restitucionem, quia nemo ratificare potest, quod suo nomine gestum l non est.

l c. cum quis. de sententia exc. in 6. de natura ratificationis v. multa recte explicata à Bordonio viro certe docto & erudito t. 3. contr. 32. num. 1. & dem- cept, ubi item multa de ratificatione professionis.

Non prohibens.

9. De hoc dictum est satis paulo ante, c. 3. §. 1. à num. 10. & multa dicentur lib. 8. citato tr. 4. c. 2. §. 6.

Finis Libri Sexti.

LAVS DEO, BEATISSIMAE VIRGINI, AC BEATO ALOYSIO.

LIBER